

Oldtidskundskab C – stx, august 2017**1. Identitet og formål****1.1. Identitet**

Oldtidskundskab er et videns-, kundskabs- og kulturfag, der omhandler antikken som grundlag for senere perioders kultur og forestillingsverden såvel europæisk som globalt. Faget er centralt for elevernes almindelse, idet det beskæftiger sig med antikke tekster og monumenter, hvori værdier, begreber og formsprog, der blev normgivende for senere perioders kunst, litteratur, tænkning og værdier, kommer til udtryk.

1.2. Formål

Fagets forskellige discipliner bidrager til elevernes almindelse og studiekompetence. Gennem arbejdet med centrale tekster og monumenter fra antikken og med tekster og monumenter, der kan perspektivere dem, opnår eleverne viden, kundskaber og faglig dybde samt en bred kulturhistorisk indsigt med vægt på evnen til at se lange linjer og forbindelser mellem antikken og senere kultur. Faget sætter eleverne i stand til at analysere og fortolke tekster og monumenter i en historisk kontekst og giver dem begreber til at forstå og reflektere over deres egen kultur og andre kulturer. Faget introducerer eleverne for antikken som den første af en række perioder, hvor udforskning af forholdet mellem menneske, natur og samfund udgør en forudsætning for individets dannelse. Faget giver desuden eleverne en grundlæggende forståelse for diskussioner om samfundsindretning og demokrati i antikken og nutiden. Oldtidskundskab styrker elevernes studiekompetence ved at give dem forudsætninger for at sætte sig ind i almenmenneskelige spørgsmål og problemstillinger.

2. Faglige mål og fagligt indhold**2.1. Faglige mål**

Eleverne skal kunne:

- analysere og fortolke oversatte græske og romerske tekster i deres antikke kontekst og i deres betydning for senere kultur
- beskrive, analysere og fortolke græske og romerske monumenter i deres antikke kontekst og i deres betydning for senere kultur
- identificere, forklare og forholde sig til væsentlige begreber og tanker i de behandlede tekster
- overveje, hvorledes antikken har sat sig spor i efterantikke perspektivtekster og -monumenter
- nuancere, perspektivere og uddybe moderne problemstillinger og værdier gennem læsning af antikke tekster
- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- oversatte tekster fra den græsk-romerske oldtid. Hovedvægten lægges på Grækenland i klassisk tid, dog således at både Homer og romersk litteratur skal indgå
- arkitektur eller kunst fra den græsk-romerske oldtid
- væsentlige sider af antikkens kultur, filosofi, historie og samfund
- antikkens kulturelle betydning, historisk og aktuelt.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. For at de faglige mål kan opfyldes, skal der i undervisningen perspektiveres med tekster fra senere perioder, der viser antikkens betydning i senere kultur. De antikke monumenter skal perspektiveres med monumenter, der sætter dem ind i en kunsthistorisk sammenhæng. Der kan indgå materiale på engelsk, samt når det er muligt, på andre fremmedsprog.

2.4. Omfang

Forventet omfang af de antikke basistekster er normalt svarende til 150-200 sider.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Undervisningen organiseres i fire tekstøjler og en kunstsøjle. Søjlerne omfatter alle kernestof og behandler dette i et større perspektiv. Mindst én af tekstøjlerne skal have et litterært tema, og mindst én skal have et filosofisk tema. I hver tekstøjle læses, alt efter længde, en eller flere repræsentative basistekster, der falder inden for kernestoffet, jf. pkt. 2.2. I tekstøjlerne skal basisteksterne perspektiveres med en eller flere tekster – mindst én efterantik tekst skal indgå. Kunstsøjlen har et kunsthistorisk tema, hvor der, under inddragelse af eleverne, vælges mellem arkitektur og kunst. Mindst én af søjlerne tilrettelægges med udgangspunkt i en moderne problemstilling. Der lægges i undervisningen vægt på, at faget opleves som en helhed. Således skal de antikke tekster og monumenter vælges, så de bidrager til overblik og sammenhæng.

3.2. Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges, så den fremmer elevernes faglige nysgerrighed og engagement i forhold til fagets discipliner. I undervisningen indgår derfor gennem hele forløbet varierede undervisnings- og arbejdsformer. Undervisningen omfatter undervisningsforløb, hvor antikke tekster nærlæses, analyseres, diskuteres og perspektiveres i klassen og i grupper. Desuden indgår der mindst et projektpræget forløb, hvor eleverne arbejder med bestemte problemstillinger og perspektiver eller innovative løsningsforslag og fremlægger dem i mundtlig eller skriftlig form. Eleverne inddrages i valg af arbejdsformer. Undervisningen skal give eleverne en bevidsthed om forskellige traditioner for erkendelse og viden som forberedelse til at foretage et selvstændigt og modent uddannelses- og karrierevalg.

3.3. It

It og digitale medier og hjælpemidler inddrages løbende i undervisningen med det overordnede formål at fremme elevernes læreproces og støtte deres faglige udvikling. Elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale om den græsk-romerske oldtid med kritisk bevidsthed skal udvikles, og eleverne skal lære at anvende digitale værktøjer og ressourcer for faget, så de bidrager til faglig fordybelse i arbejdet med både tekster og monumenter. Oldtidskundskab bidrager til elevernes digitale dannelse, så de kan indgå ansvarligt, kritisk og etisk bevidst i digitale fællesskaber, både fagligt og alment.

3.4. Samspil med andre fag

Oldtidskundskab er omfattet af de generelle krav om samspil mellem fagene og indgår i flerfaglige forløb, som forbereder eleverne til at arbejde med studieretningsprojektet. Dele af kernestof og supplerende stof i oldtidskundskab skal vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen. I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Den enkelte elevs viden, kundskaber og færdigheder i arbejdet med de antikke og efterantikke tekster og monumenter evalueres løbende. Evalueringen skal give eleven viden om eget faglige standpunkt samt give eleven klare anvisninger på, hvordan det er muligt at forbedre sig. Evalueringen skal desuden bidrage til elevens refleksion over egen faglige udvikling og til elevens forståelse af progression i arbejdet med fagets discipliner. Udgangspunktet for evalueringen er de faglige mål.

4.2. Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave, som fordeles ved lodtrækning. Opgaven skal bestå af:

- 1) en antik eksamenstekst bestående af et enkelt tekststykke på højst en normalside prosa eller 50 vers poesi fra en af de basistekster, der er behandlet i undervisningen. Ved korte basistekster, f.eks. digte eller breve, kan flere basistekster indgå i opgaven. Teksterne skal da være af samme forfatter
- 2) en efterantik ekstemporaltekst på op til tre normalsider eller et antikt monument, gennemgået eller ikke gennemgået, samt et efterantikt, perspektiverende monument, som ikke er gennemgået i undervisningen.

Der udformes lige mange opgaver af hver type. Opgaverne, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål. Prøvematerialet vælges af eksaminator. Det samme prøvemateriale må anvendes højst to gange på samme hold. Homer og romersk litteratur skal indgå i prøvematerialet. Opgaverne må ikke være forsynet med vejledende spørgsmål eller instrukser. En normalside prosa er 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum), en normalside poesi er 30 vers, en normalside afspillet tekst er ca. 3 minutter.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.

Eksaminationen former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator. Eksaminanden skal analysere og fortolke den antikke eksamenstekst og placere den i den sammenhæng, hvori den er læst. Det antikke monument beskrives, analyseres og fortolkes. Med den efterantikke ekstemporaltekst prøves eksaminandens evne til at sætte den antikke eksamenstekst eller temaer fra undervisningen i et kulturhistorisk perspektiv. Med det efterantikke perspektivmonument prøves eksaminandens evne til at sætte det antikke monument eller temaer fra undervisningen i monumenter i et kunst- og kulturhistorisk perspektiv. Hovedvægten ved eksaminationen lægges på den antikke eksamenstekst.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at:

- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.